Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2014–2015

Aanhangsel van de Handelingen

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2114

Vragen van het lid **Monasch** (PvdA) aan de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen over *de gevolgen van de bezuinigingen op culturele instellingen* (ingezonden 8 april 2015).

Antwoord van Minister **Bussemaker** (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) (ontvangen 29 april 2015).

Vraag 1
Heeft u kennisgenomen van het bericht «Problemen orkest raken hele cultuursector»?[1]

Antwoord 1
Ja.

Vraag 2
Getuigt het onmiddellijk schrappen van reeds geplande concerten voor u ook van een nijpende financiële situatie bij HET Symfonieorkest? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 2
De continuïteit van de instelling is volgens HET Symfonieorkest niet in gevaar.
Er is sprake van een daling van het eigen vermogen en een, in relatie tot de totale baten, beperkt exploitatietekort. Ik ga hierbij vooral af op het oordeel van het orkest zelf. Overigens volg ik de financiële ontwikkelingen van de culturele instellingen in de basisinfrastructuur zelf ook via de jaarcijfers en quick-scans (zie antwoord op vraag[2].

Vraag 3
Deelt u de mening dat juist HET Symfonieorkest de afgelopen jaren een grote ondernemingszin heeft getoond en alles in het werk heeft gesteld om financieel gezond te opereren?

[1] Tubantia, 3 april 2015
[2] Tubantia, 3 april 2015

ah-tk-20142015-2114
ISSN 0921 - 7398
's-Gravenhage 2015

Antwoord 3
Ik schaar me volledig achter het oordeel van de Raad voor Cultuur. De Raad sprak waardering uit voor het ondernemerschap dat het orkest «al enkele jaren toont en is benieuwd of de doelstelling om het orkest minder afhankelijk te maken van overheidsbijdragen in de komende periode inderdaad een stap dichterbij komt».[3] Het percentage van eigen inkomsten van HET Symfonieorkest bedroeg in 2013 85,8%.[4] Ook in 2014 lijkt de instelling ruim aan de eigen inkomstennorm van 21,5% te voldoen.

Vraag 4
Krijgt u van meer culturele instellingen signalen dat het verwerven van eigen inkomsten via sponsoring, samenwerking met scholen en kaartverkopen zeer lastig blijft door de voortdurende crisis en beperkte middelen bij derden? Hoeveel instellingen teren in op hun reserves in de hoop op betere economische tijden?

Antwoord 4
Er is in de nu lopende periode bezuinigd op culturele instellingen. Dat heeft voor veel instellingen gevolgen gehad. Ook ondervonden zij hinder van de economische crisis. Culturele instellingen hebben op verschillende manieren gereageerd: door minder kosten te maken (door bijvoorbeeld uitvoeringen te schrappen of anderszins de ambities bij te stellen), door meer publiek te trekken of door reserves in te zetten. Dit voorjaar laat ik, nog voor de uitgangspuntenbrief cultuur verschijnt, twee quick-scans uitvoeren. Het gaat om een quick-scan naar de financiële positie van de 84 instellingen in de basisinfrastructuur, waarbij onder meer de ontwikkeling van de vermogenspositie van deze instellingen wordt geanalyseerd, en om een quick-scan naar instellingen die geen overheidssubsidie meer ontvangen. De Kamer ontvangt de uitkomsten begin juni als bijlage bij de uitgangspuntenbrief.

Vraag 5
Hoe groot is het risico dat door het financieel moeilijke klimaat meer instellingen in de problemen komen?

Antwoord 5
Op dit moment heb ik geen aanwijzingen dat de continuïteit van culturele instellingen die het rijk financiert, in gevaar is.

Vraag 6
Erkent u dat de positieve cijfers over de gevolgen van de bezuinigingen geflatteerd kunnen zijn, doordat instellingen interen op hun reserves en in dezelfde krappe vijver voor privaat geld vissen? Zo ja, hoe verwacht u dat de financiële positie van culturele instellingen zich ontwikkelt? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 6
Zie vraag 4.

Vraag 7
Wat doet u om succesvolle en vernieuwende instellingen die in de knel komen te ondersteunen?

Antwoord 7
Het is in de eerste plaats de verantwoordelijkheid van de culturele instellingen om hun activiteiten aan te passen aan de omstandigheden en de financiering. Dit kan dus ook betekenen dat een orkest of theatergezelschap kiest voor minder producties. Ik voer geregeld overleg met culturele instellingen en brancheorganisaties, om de vinger aan de pols te houden. In die gesprekken gaat het ook over de verhouding tussen de plannen van instellingen en de beschikbare middelen.

---

[3] Raad voor Cultuur, advies over Het Symfonieorkest, mei 2012, http://www.cultuur.nl/upload/documents/adviezen/Nederlands-Symfonieorkest.pdf, p. 190.

[4] Cultuur in Beeld 2014, http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/rapporten/2014/12/01/cultuur-in-beeld-2014.html
p. 159.

Vraag 8
Op welke wijze wilt u bij de nieuwe subsidietoekenning ruimte maken voor de ambities van succesvolle en ondernemende culturele instellingen, die op dit moment in de knel komen?

Antwoord 8
Op 8 april jl. heeft de Raad voor Cultuur zijn advies *Agenda Cultuur. 2017 en verder* uitgebracht. De WRR heeft op 5 maart zijn verkenning *Cultuur herwaarderen* gepresenteerd. De komende maand voer ik overleg met andere overheden en de branche. Deze publicaties en bijeenkomsten vormen de bouwstenen voor mijn uitgangspuntenbrief cultuur, met daarin de uitgangspunten voor de cultuursubsidies van het rijk in de periode 2017–2020. Uw Kamer ontvangt deze brief begin juni.